

Titlu original: *Lettera a un bambino mai nato*

© 1975-2017 Rizzoli Libri S.p.A. / Rizzoli, Milano

© 1975 Rizzoli Editore, Milano (Quinta edizione:
gennaio 1976)

© 2017 Editura Școala Ardeleană pentru traducerea în
limba română

Coperta în limba română păstrează varianta primei ediții
a cărții, aleasă de autoare și publicată de editura Rizzoli în
1975.

Editura ȘCOALA ARDELEANĂ, 2017
Cluj-Napoca, str. Mecanicilor nr. 48
Redacția: tel 0364 117 252; 0728 084 801
e-mail: office@scoalaardeleanacluj.ro,
redactie@scoalaardeleanacluj.ro
Difuzare: tel/fax 0364 117 246; 0728 084 803
e-mail: difuzare@scoalaardeleanacluj.ro,
esadifuzare@gmail.com
www.scoalaardeleanacluj.ro

Descrierea CIP este disponibilă la
Biblioteca Națională a României

ISBN 978-606-797-092-0

Copertă: Cristian Cheșuț
Editor: Vasile George Dâncu
Redactor: Marius Nenciulescu
Tehnoredactare: Cristina Braiț

ORIANA FALLACI

SCRISOARE UNUI COPIL NICICÂND NĂSCUT

În românește de
CONSTANTIN IVANES

Prefață la ediția în limba română de
EMIL HUREZANU

Cluj-Napoca
2017

Azi-noapte am aflat că exiști: o afărâmă de viață evadată din neant. Stăteam în întuneric, cu ochii larg deschiși și, deodată, în întunecimea aceea, îmi scăpără o scânteie de certitudine: da, erai acolo. Existai. Parcă m-a lovit în plin o împușcătură. Mi s-a oprit inima. Și când reîncepu să bată cu bufnituri surde, în canonade de stupoare, am realizat că mă prăbușesc într-un hău unde totul era nebulos și-nspăimântător. Iată-mă acum zăvorâtă într-o teamă ce-mi scaldă fața, părul, gândurile. Și în ea mă pierd. Încearcă să mă înțelegi: nu e frica de cineva. Nu-mi pasă de alții. Nu-i frica de Dumnezeu. Nu cred în Dumnezeu. Nu-i frica de durere. E frica de tine, de întâmplarea asta care te-a smuls din neant și te-a agățat de pântecele meu. Niciodată n-am fost gata să te primesc, cu toate că te-am așteptat atâta. Mi-am pus mereu cumplita întrebare: dacă nu ţi-ar plăcea să te naști? Și dacă într-o zi mi-ai reproșa strigând:

„Cine ți-a cerut să m-aduci pe lume, de ce m-ai adus, de ce?” Viața-i o caznă, copile. E o luptă care se repetă zi de zi și momentele ei de bucurie sunt scurte paranteze care se plătesc cu un preț necruțător. Cum aş putea să aflu că n-ar fi drept să scap de tine, cum aş putea să ghicesc că n-ai vrea să te înapoiez tăcerii? Nici măcar nu-mi poți vorbi. Fărâma ta de viață e doar un nod de celule de-abia începute. Poate nu-i nici măcar viață, ci o posibilitate de viață. Și, totuși, ce n-ăș da să mă poți ajuta cu un semn, cu un indiciu! Mama mea mi-a spus că i l-am dat atunci, și de-asta m-a adus pe lume.

Vezi, mama mea nu mă voia. Am apărut din greșelă, într-o clipă de nebăgare de seamă. Și ca să nu mă nasc, în fiecare seară topea un praf într-un pahar cu apă. Și apoi, îl bea plângând. Îl bău până în seara în care m-am mișcat în pântecelile ei și i-am dat un picior să-i spun să nu mă lepede. Tocmai își ducea paharul la buze. Deodată, îl depărta și-l deșertă pe jos. Câteva luni după aceea, mă tăvăleam victorioasă la soare și nu știau dacă asta a fost de bine sau de rău. Când sunt fericită, mă gândesc că a fost de bine, iar când

sunt nefericită, mă gândesc că a fost de rău. Totuși, chiar și atunci când sunt nefericită, mă gândesc că mi-ar părea rău să nu mă fi născut, pentru că nimic nu e mai rău decât neantul. Eu, ți-o repet, nu mă tem de durere. Ea se naște odată cu noi, crește odată cu noi, te obișnuiești cu ea aşa cum știi că ai două mâini și două picioare. De altfel, nu mă tem nici de moarte, pentru că, dacă cineva moare, asta înseamnă că s-a născut, că a apărut din neant. Mi-e frică de neant, mi-e frică de neființă, mi-e frică să spun că n-am existat vreodata, fie din întâmplare, fie din greșală, fie din nebăgare de seamă. Multe femei se întrebă: s-aduc pe lume un copil? Și de ce? Să-i fie foame, să-i fie frig, să fie trădat și jignit, să moară în război sau răpus de-o boală? Și neagă nădejdea că foamea-i va putea fi astămpărată, că va putea birui frigul, că fidelitatea și respectul îi vor fi prieteni și că va putea trăi până la adânci bătrâneți, fără boli și războaie. Poate că au dreptate. Dar neantul e preferabil suferinței. În ce mă privește, chiar și în momentele de răgaz în care-mi plâng înfrângerile, deziluziile ori durerile, ajung la concluzia că suferința e

de preferat neantului. Și dacă extind asta la viață, la dilema de a da sau nu viață, închei prin a exclama că e mai bine să te naști decât să nu te naști. Îmi este permis oare să-ți impun și tie o astfel de judecată? Nu cumva s-ar putea spune că te aduc pe lume doar pentru mine și basta? Nu vreau să te aduc pe lume pentru mine și basta. Cu atât mai mult cu cât n-am deloc nevoie de tine.

* * *

Nu m-ai lovit cu piciorușele, nu mi-ai trimis vreun răspuns. Și cum ai fi putut? Ești doar atâta: dacă l-aș ruga pe doctor să confirme, mi-ar râde în nas. Dar am hotărât pentru tine: te vei naște. Și am hotărât asta după ce te-am văzut în poză. Bineînțeles, nu era chiar poza ta, ci a unui embrion de trei săptămâni: era publicată într-un ziar și era însoțită de un reportaj despre formarea vieții. Și, în timp ce o priveam, teama îmi dispărută: la fel de repede cum venise. Păreai a fi o floare misterioasă, o orhidee transparentă.

În partea de sus se zărea un fel de cap cu două protuberanțe care se vor preface în creier. Apoi, mai jos, un fel de cavitate care se va preface în gură. La trei săptămâni ești aproape invizibil, se explică în comentariu. Doi milimetri și jumătate. Cu toate astea, crește în tine o aluzie de ochi, ceva ce seamănă cu o coloană vertebrală, cu un sistem nervos, cu un stomac, cu un ficat, cu intestine, cu plămâni. Inima ta e gata, și e mare, păstrând proporția e de nouă ori mai mare decât a mea. Pompează sânge și bate regulat din a opt-sprezece zi: aș putea oare să mă lepăd de tine? Ce-mi mai pasă dacă ai apărut din întâmplare sau din greșală, oare lumea noastră n-a început din întâmplare sau din greșală? Unii susțin că la început nu era nimic decât o pace adâncă, o mare tacere înțepenită, apoi deodată scăpără o scânteie, se produse o deskleștare și ceea ce nu mai fusese începu. Deskleștării acesteia îi urmară altele, din ce în ce mai imprevizibile, mai nesăbuite și mai impasibile la consecințe. Și, între consecințele astea, înmuguri o celulă, și ea din întâmplare sau din greșală care, de indată, se-nmulță în milioane, în miliarde,

până ce prinseră viață copacii, peștii, oamenii. Crezi că cineva ar fi avut vreo dilemă înainte de explozie sau înainte de a se naște celula? Crezi că s-ar fi întrebat dacă i-ar plăcea sau nu? Crezi că l-ar fi îngrijorat foamea, frigul sau nefericirea? Exclud ipoteza. Chiar dacă cineva ar fi existat, un Dumnezeu poate, pe măsura începutului începutului, mai presus de timp și de spațiu, mă tem că nu s-ar fi preocupat, chiar din acea clipă, de conceptele de bine și de rău. Totul se întâmplă pentru că putea să se întâmpile, trebuia să se întâmpile aşadar, conform unei supreme voințe, singura legitimă. Și același lucru e valabil și pentru tine. Îmi asum responsabilitatea alegerii.

Mi-o asum fără egoism, copile: aducerea ta pe lume, ți-o jur, nu mă amuză. Nu mă văd mergând pe stradă cu burta la gură, nu mă văd alăptându-te, spălându-te și învățându-te să vorbești. Sunt o femeie care lucrează și am o mulțime de alte obligații și alte solicitări: ți-am mai spus că n-am nevoie de tine. Totuși, te voi duce mai departe, că-ți place sau nu. Îți voi impune acea putere supremă a creației ce mi-a fost și mie impusă, dar și părinților

mei, bunicilor mei, bunicilor bunicilor mei: până la prima ființă umană născută dintr-o ființă umană, dacă ar fi dorit sau nu să vină pe lume. Probabil, dacă lui sau ei i s-ar fi permis să aleagă, s-ar fi însăpămat și ar fi răspuns nu, nu vreau să mă nasc. Dar nimeni nu-i ceru vreo părere, și astfel se născu, trăi și muri după ce va fi născut o altă ființă umană căreia nu-i va fi cerut să aleagă, iar aceasta va fi făcut la fel, milioane și milioane de ani, și de fiecare dată se vor fi supus puterii supreme a creației fără de care n-am exista vreodată. Curaj, copile! Crezi că sămânța unui copac, când cade la pământ, n-are nevoie de curaj ca să încolțească? O pală de vânt e de-ajuns să împrăștie cât colo sau lăbuța unui șoricel să stâlcească. Cu toate astea, ea încolțește, rezistă și crește apoi, împrăștiind alte semințe. Și așa, se face o pădure. Dacă într-o bună zi îmi vei arunca: „De ce m-ai adus pe lume? De ce?”, o să-ți răspund: „Am făcut ce-au făcut și fac toti arborii, de milioane și milioane de ani înaintea mea, și am crezut că fac bine”.

Important este să nu schimbăm subiectul, amintind totuși că ființele umane nu-s arbori,

că suferința unei ființe umane este de mii de ori mai mare decât suferința unui arbore, pentru că e conștientă că niciunul dintre noi nu i-ar fi de folos să se transforme într-o pădure și că nu toate semințele de arbori rodesc arbori: de cele mai multe ori se pierd. O asemenea schimbare de macaz e posibilă, copile: logica noastră e plină de contradicții. De-abia ce ai rostit ceva îi și vezi contrariul. Cel puțin îți dai seama că acest contrariu e mai adevărat decât ce ai spus adineauri. Raționamentul meu de azi s-ar putea să fie dat peste cap aşa, pocnind din degete. Știi ce? Mă simt confuză deja, dezorientată. Pentru că nu pot să mă destăinui nimănui altciva în afară de tine. Sunt o femeie care a ales să trăiască singură. Tatăl tău nu stă cu mine. Nu mă deranjează asta, dar, uneori, mai caut cu privirea ușă aceea prin care ieși cu pas hotărât. Fără ca eu să-l opresc, de parcă nu mai aveam nimic a ne spune.

* * *

Te-am dus la doctor. Mai mult decât o confirmare, aveam nevoie de câteva sfaturi. Drept răspuns, clătină din cap, spunând că sunt nerăbdătoare, că nu se poate pronunța încă, să trec peste cincisprezece zile, să fiu gata să descopăr că ești un produs al fanteziei mele. Am să vin doar ca să-i arăt că-i un prost. Toată știința lui nu se compară cu intuiția mea, și apoi cum poate un bărbat să înțeleagă o femeie care vine să-i spună, înainte de a-i se confirma sarcina, că va avea un copil? Un bărbat nu rămâne însărcinat și, aproape, ia spune-mi: e un avantaj asta sau o restricție? Până ieri mi se părea un avantaj, ba chiar un privilegiu. Azi mi se pare o restricție, ba chiar un neajuns. Este ceva glorioz să închizi înăuntrul propriului tău corp o altă viață, să te știi doi în loc de unul. Uneori, te cuprinde un sentiment de triumf și, în seninătatea care îl însoțește, nu-ți mai pasă de nimic: nici de durerea fizică pe care va trebui să-o înfrunți, nici de profesia pe care o sacrifici și nici de libertatea pe care o vei pierde. Vei fi băiat sau fată? Aș vrea să fiu fată. Aș dori ca-ntr-o